

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜ

2012 NİSAN

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

Mayıs 2012

2012 YILI NİSAN AYI TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 12,7 artışla 469,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 8 oranında artarak 46,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim: 1000\$	2011	2012	12/11 Değişim %	2011 Ocak-Nisan	2012 Ocak-Nisan	12/11 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	113.883.219	134.571.338	11,3	43.293.634	46.773.799	8,0
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.327.832	1.440.411	18,2	416.376	469.073	12,7
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,0	1,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 32 artışla 99,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 21,2'dir.

İkinci büyük pazar İtalya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 9,2 artışla 43,8 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 9,3 olarak kaydedilmiştir.

Almanya'ya yapılan ihracat, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,4 oranında azalarak 33,3 milyon dolara gerilemiştir. Almanya'nın Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı, bu dönemde % 7,1 olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 2011 yılının aynı dönemine kıyasla % 31,9 artışla 25,6 milyon dolara yükselmiştir. Irak'ın toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı sözkonusu artışla % 5,5'e çıkmıştır.

2011 yılında toparlanarak kriz öncesi performansını yakalayan İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 18,6 artışla 22,5 milyon dolar olmuştur. İngiltere'nin Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı sözkonusu dönemde % 4,8'e yükselmiştir.

Türkiye'den Ukrayna'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 8,9 artışla 19 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı yılın ilk dört aylık dönemi itibariyle % 4,1 olmuştur.

Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 26,1 düşüşle 17,9 milyon dolara gerilemiştir. Fransa'nın toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,8'e gerilemiştir.

S. Arabistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 2011 yılının aynı dönemine göre % 90,3 artışla 15,3 milyon dolara yükselmiştir. S.Arabistan'ın Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,3 olmuştur.

Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 10,7 artışla 12,8 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 2,7 olmuştur.

Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 8,6 artışla 12,7 milyon dolara çıkmıştır. Hong Kong'un deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 2,7 olmuştur.

 EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER									
		2011 NİSAN 1000 \$	2012 NİSAN 1000 \$	DEĞİŞİM %	2011 OCAK-NİSAN 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2012 OCAK-NİSAN 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	18.591	22.437	20,7	75.330	18,1	99.408	21,2	32,0
2	İTALYA	14.668	15.360	4,7	40.101	9,6	43.795	9,3	9,2
3	ALMANYA	8.999	7.442	-17,3	34.452	8,3	33.298	7,1	-3,4
4	İRAK	6.659	7.319	9,9	19.433	4,7	25.642	5,5	31,9
5	İNGİLTERE	5.286	5.779	9,3	18.962	4,6	22.485	4,8	18,6
6	UKRAYNA	1.425	4.484	214,6	17.498	4,2	19.048	4,1	8,9
7	FRANSA	5.000	3.057	-38,9	24.165	5,8	17.853	3,8	-26,1
8	SUUDİ ARABİSTAN	2.172	5.145	136,8	8.019	1,9	15.260	3,3	90,3
9	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.456	3.922	13,5	11.578	2,8	12.813	2,7	10,7
10	HONG KONG	5.143	4.085	-20,6	11.707	2,8	12.717	2,7	8,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		71.400	79.030	10,7	261.245	62,7	302.318	64,5	15,7
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		113.094	123.505	9,2	416.376	100,0	469.073	100,0	12,7

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 37,8'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 2,1 düşüşle 177,2 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 27,7 oranında artarak 134,7 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 28,7 olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek oranlı artışlar, Ortadoğu, Afrika ve Amerika ülke gruplarına yapılan ihracatta sözkonusudur. Bu ülke gruplarına yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde sırasıyla % 42,4, % 86,4 ve % 59,4 oranlarında artış göstererek sırasıyla 54,2, 16,4 ve 12,4 milyon dolara yükselmiştir. Ortadoğu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 11,6, Afrika ülkelerinin payı % 3,5 ve Amerika ülke grubunun payı % 2,7 düzeyindedir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2011 NİSAN 1000\$	2012 NİSAN 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2011 OCAK-NİSAN 1000\$	2012 OCAK-NİSAN 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	50.177	43.124	-14,1	34,9	180.977	177.237	-2,1	37,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	23.220	30.903	33,1	25,0	105.495	134.735	27,7	28,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	12.310	16.063	30,5	13,0	38.056	54.181	42,4	11,6
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	10.763	9.940	-7,6	8,0	31.192	33.715	8,1	7,2
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	7.327	10.754	46,8	8,7	33.384	31.318	-6,2	6,7
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	3.768	5.717	51,7	4,6	8.775	16.353	86,4	3,5
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	2.061	4.264	106,9	3,5	7.811	12.449	59,4	2,7
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.713	2.027	-25,3	1,6	7.477	6.960	-6,9	1,5
Serbest Bölgeler Toplamı	677	657	-3,0	0,5	2.522	1.818	-27,9	0,4
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	113.094	123.505	9,2	100,0	416.376	469.073	12,7	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

Ham deri ürün grubundan 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 33 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ham kürk grubu ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde sadece bin dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 34 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 6,3 oranında artmıştır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde Türkiye'den 49,8 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 11 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 10,6'dır.

İşlenmiş kürk grubu ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 17 oranında düşüşle 23,3 milyon dolara gerilemiş, bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatında payı ise % 5 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 73 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı sadece % 0,2 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı %15,6 olarak hesaplanmaktadır.

Deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 3,4 oranında artarak 65,8 milyon dolar olmuştur. Deri giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 14'tür.

Kürk giyim eşyası grubundan 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 46,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2011 yılının eş dönemine göre % 12,9 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise % 9,9'dur.

Deri giyim ve kürk giyim ürün grubundan gerçekleştirilen toplam deri konfeksiyon ihracatı, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde, geçen yıla göre % 7,1 oranında artarak 112,4 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 24 düzeyindedir.

Saraciye ürün grubundan 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 11,9 artışla 80,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı % 17,2'dir.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde Türkiye'den 199 milyon dolarlık ihracat yapılmış ve bir önceki yıla

göre % 22,1 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 42,4 düzeyine yükselmiştir.

2012 NİSAN AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2011 NİSAN	2012 NİSAN	12/11 Değişim	2011 OCAK-NİSAN	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012 OCAK-NİSAN	TOPLAM DERİ'DE % PAY	12/11 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	15	24	60,0%	23	0,0	33	0,0	43,5%
4301	HAM KÜRK	0	0	0,0%	9	0,0	1	0,0	-88,9%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	15	24	60,0%	32	0,0	34	0,0	6,3%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	12.671	13.520	6,7%	44.837	10,8	49.758	10,6	11,0%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	10.400	7.822	-24,8%	28.024	6,7	23.271	5,0	-17,0%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	23.071	21.342	-7,5%	72.861	17,5	73.029	15,6	0,2%
4203.10	DERİ GİYİM	10.946	9.175	-16,2%	63.614	15,3	65.770	14,0	3,4%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	11.866	18.500	55,9%	41.321	9,9	46.661	9,9	12,9%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	22.812	27.675	21,3%	104.935	25,2	112.431	24,0	7,1%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	19.908	19.665	-1,2%	72.098	17,3	80.653	17,2	11,9%
64	AYAKKABI TOPLAMI	46.255	53.560	15,8%	162.914	39,1	198.992	42,4	22,1%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	113.094	123.505	9,2%	416.376	100,0	469.073	100,0	12,7%
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları									

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2012 yılı Ocak-Nisan döneminde Bulgaristan'a 16 bin, Rusya'ya 5 bin dolar, Togo ve Irak'a ise 3'er bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101-4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
BULGARİSTAN	15	16	6,7%	48,5%
RUSYA	8	5	-37,5%	15,2%
TOGO	0	3	100,0%	9,1%
IRAK	0	3	100,0%	9,1%
SİRBİSTAN	0	2	100,0%	6,1%
POLONYA	1	2	100,0%	6,1%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	23	33	43,5%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, sadece Kazakistan'a bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
KAZAKİSTAN	0	1	0,0%	100,0%
AVUSTRALYA	5	0	-100,0%	0,0%
ENDONEZYA	4	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	9	1	-88,9%	100,0%

2012 yılının Ocak-Nisan döneminde Türkiye'den Bulgaristan'a 16 bin dolar, Rusya'ya 5 bin dolar, Togo ve Irak'a ise 3'er bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101-4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
BULGARİSTAN	15	16	6,7%	47,1%
RUSYA	8	5	-37,5%	14,7%
TOGO	0	3	100,0%	8,8%
IRAK	0	3	100,0%	8,8%
SİRBİSTAN	0	2	100,0%	5,9%
POLONYA	1	2	100,0%	5,9%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	32	34	6,3%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın eş dönemine göre % 6,8 artışla 10 milyon dolara çıkmıştır. Çin'in Türkiye'nin yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı bu dönemde % 20,1 olmuştur.

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 13,2 artışla 8,2 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 16,4 seviyesindedir.

Üçüncü büyük pazar Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 162,3 artışla 7 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 14,1 seviyesindedir.

Dördüncü sırada İtalya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2011 Ocak-Nisan dönemine kıyasla % 162 oranında artarak 3 milyon dolar olmuştur. İtalya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 6'dır.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4104-4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	9.343	9.978	6,8%	20,1%
HONG KONG	7.215	8.170	13,2%	16,4%
RUSYA	2.673	7.012	162,3%	14,1%
İTALYA	1.148	3.009	162,0%	6,0%
UKRAYNA	3.709	2.456	-33,8%	4,9%
FRANSA	4.172	2.206	-47,1%	4,4%
ALMANYA	1.885	2.093	11,0%	4,2%
BEYAZ RUSYA	1.775	1.867	5,2%	3,8%
ABD	917	1.565	70,7%	3,1%
İSPANYA	460	954	107,5%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI	44.837	49.758	11,0%	100,0%

Türkiye'den en fazla işlenmiş kürk ihraç edilen ülke olan İtalya'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 2,1 artışla 6 milyon dolar olmuştur. İtalya'nın işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 25,7 seviyesindedir.

Hong Kong'a yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla % 9,4 düşüşle 2,8 milyon dolara gerilemiştir. Hong Kong'un Türkiye işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 12 düzeyindedir.

İşlenmiş kürk ihracatındaki üçüncü büyük pazar durumundaki Rusya'ya, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde % 32 düşüşle 2,3 milyon dolarlık ihracat yapılmış ve Rusya'nın Türkiye işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 10 olmuştur.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	5.855	5.976	2,1%	25,7%
HONG KONG	3.088	2.797	-9,4%	12,0%
RUSYA	3.412	2.320	-32,0%	10,0%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.099	2.093	90,4%	9,0%
ALMANYA	1.770	1.872	5,7%	8,0%
UKRAYNA	2.863	1.299	-54,6%	5,6%
FRANSA	1.077	844	-21,6%	3,6%
BELÇİKA	758	726	-4,3%	3,1%
İNGİLTERE	465	670	44,1%	2,9%
GÜNEY KORE	841	636	-24,4%	2,7%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	28.024	23.271	-17,0%	100,0%

Türkiye'nin yarı işlenmiş/ bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grubunda ihracatı topluca değerlendirildiğinde, en fazla ihracat yapılan ülke Çin'e 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, 2011 yılının eş dönemine kıyasla % 15,6 artışla 12,1 milyon dolar değerinde yarı işlenmiş/ bitmiş deri ve işlenmiş kürk ihracat yapılmıştır. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 16,5'tir.

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, 2011 yılının eş dönemine kıyasla % 6,4 artışla 11 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 15'tir.

Türkiye'den Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 53,4 artışla 9,3 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 12,8 seviyesindedir.

Dördüncü sırada İtalya'ya Türkiye'den yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 28,3 artışla 9 milyon dolara çıkmıştır. İtalya'nın Türkiye toplam yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 12,3 olarak hesaplanmaktadır.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BITMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	10.442	12.071	15,6%	16,5%
HONG KONG	10.303	10.967	6,4%	15,0%
RUSYA	6.085	9.333	53,4%	12,8%
İTALYA	7.003	8.984	28,3%	12,3%
ALMANYA	3.655	3.965	8,5%	5,4%
UKRAYNA	6.572	3.755	-42,9%	5,1%
FRANSA	5.249	3.050	-41,9%	4,2%
BEYAZ RUSYA	2.007	1.942	-3,2%	2,7%
ABD	1.192	1.794	50,4%	2,5%
İSPANYA	1.962	1.559	-20,6%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BITMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	72.861	73.029	0,2%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 54,9 artışla 19,7 milyon dolar değerinde deri giyim ürünü ihraç edilmiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 29,9'dur.

Türkiye'den en fazla deri giyim ihraç edilen ikinci pazar Almanya'ya yapılan ihracat, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 40,4 oranında azalarak 7 milyon dolara düşmüştür. Almanya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 10,6'dır.

Üçüncü sırada bulunan Ukrayna'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 311,4 artışla 6,8 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Ukrayna'nın deri giyim ihracatındaki payı % 10,4'dür.

Deri giyim ihracatında Türkiye'nin dördüncü büyük pazarı Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, 2012 Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 29,2 düşüşle 6,3 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Fransa'nın Türkiye deri giyim ihracatındaki payı % 9,6'dır.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	12.698	19.669	54,9%	29,9%
ALMANYA	11.736	6.994	-40,4%	10,6%
UKRAYNA	1.665	6.849	311,4%	10,4%
FRANSA	8.896	6.301	-29,2%	9,6%
İTALYA	3.770	5.370	42,5%	8,2%
AVUSTURYA	2.404	1.919	100,0%	2,9%
İSPANYA	4.672	1.863	-60,1%	2,8%
TATARİSTAN	1.113	1.675	50,5%	2,5%
KAZAKİSTAN	4.102	1.517	-63,0%	2,3%
ABD	830	1.204	45,0%	1,8%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	63.614	65.770	3,4%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2012 yılının ilk 4 ayında %114,1 artışla 25,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Rusya'nın Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı % 54,8 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın ikinci büyük pazarı konumundaki Ukrayna'ya yapılan ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 24,3 düşüşle 5,3 milyon dolara gerilemiştir. Ukrayna'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 11,3 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı İtalya'ya yapılan ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 12,2 artışla 3,5 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 7,6 düzeyindedir.

Söz konusu dönemde daha önceki dönemlerde başlıca pazarlar arasında yer almayan İngiliz Virjin Adaları'na 3,1 milyon dolar değerinde kürk konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	11.944	25.568	114,1%	54,8%
UKRAYNA	6.940	5.253	-24,3%	11,3%
İTALYA	3.159	3.543	12,2%	7,6%
İNGİLİZ VIRJİN ADALARI	3	3.061	106171,1%	6,8%
ALMANYA	3.620	2.090	-42,3%	4,5%
ABD	976	1.270	30,2%	2,7%
FRANSA	910	1.169	28,4%	2,5%
KAZAKİSTAN	10.785	876	-91,9%	1,9%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	171	594	247,2%	1,3%
HONG KONG	358	433	21,1%	0,9%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	41.321	46.661	12,9%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 83,6 artışla 45,2 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 40,2'dir.

İkinci büyük pazar Ukrayna'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 40,6 artışla 12,1 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 10,8 seviyesindedir.

Almanya'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 40,8 düşüşle 9,1 milyon dolara gerilemiştir. Almanya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 8,1 olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'nin toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından 4. önemli pazar konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat ise, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 28,7 artışla 8,9 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye toplam deri ve kürk giyim ihracatındaki payı % 7,9 seviyesindedir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303-4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	24.642	45.237	83,6%	40,2%
UKRAYNA	8.605	12.102	40,6%	10,8%
ALMANYA	15.356	9.084	-40,8%	8,1%
İTALYA	6.928	8.913	28,7%	7,9%
FRANSA	9.807	7.470	-23,8%	6,6%
İNGİLİZ VIRJİN ADALARI	3	3.061	100,0%	2,7%
ABD	1.806	2.474	37,0%	2,2%
KAZAKİSTAN	14.888	2.392	-83,9%	2,1%
AVUSTURYA	2.427	2.188	-9,9%	1,9%
İSPANYA	4.684	1.869	-60,1%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	104.935	112.431	7,1%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 6,3 düşüşle 20,8 milyon dolara gerilemiştir. Bu düşüşle, İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı, yılın ilk 4 ayında % 25,8'e gerilemiştir.

Geleneksel pazarlarımızdan İngiltere'ye yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2012 yılının ilk 4 ayında, geçen yılın aynı dönemine kıyasla % 21,4 oranında artarak 13,7 milyon dolara yükselmiştir. İngiltere'nin saraciye ihracatındaki payı % 17 seviyesindedir.

Üçüncü sırada olan Almanya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 39,1 artışla 9,3 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın saraciye ihracatındaki payı %11,5 düzeyindedir.

Dördüncü en fazla saraciye ürünleri ihraç edilen ülke Rusya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 9,6 artışla 5,3 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın saraciye ihracatındaki payı % 6,6'dır.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	22.255	20.843	-6,3%	25,8%
İNGİLTERE	11.321	13.746	21,4%	17,0%
ALMANYA	6.684	9.295	39,1%	11,5%
RUSYA	4.848	5.316	9,6%	6,6%
İSPANYA	2.168	3.832	76,8%	4,8%
FRANSA	3.432	3.496	1,9%	4,3%
DANİMARKA	3.989	3.310	-17,0%	4,1%
ABD	1.242	2.373	91,1%	2,9%
HOLLANDA	1.241	1.545	24,5%	1,9%
İRAK	916	1.519	65,8%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	72.098	80.653	11,9%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2012 yılının Ocak-Nisan döneminde % 0,6 düşüşle 39,5 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 19,8 seviyesindedir.

İkinci büyük pazar Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yıla göre % 29,5 artışla 23,9 milyon dolara çıkmıştır. Irak'ın ayakkabı ihracatındaki payı % 12'ye yükselmiştir.

Suudi Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 95,5 artışla 15,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Suudi Arabistan'ın ayakkabı ihracatındaki payı %7,6 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatı açısından dördüncü büyük pazar konumundaki Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı, 2012 yılı Ocak-Nisan döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 22,7 artışla 10,1 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. Almanya'nın Türkiye toplam ayakkabı ihracatındaki payı % 5,1 düzeyindedir.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 6401 -6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK-NİSAN	2012 OCAK-NİSAN	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	39.725	39.479	-0,6%	19,8%
IRAK	18.449	23.891	29,5%	12,0%
SUUDİ ARABİSTAN	7.700	15.055	95,5%	7,6%
ALMANYA	8.205	10.067	22,7%	5,1%
BULGARİSTAN	5.617	6.944	23,6%	3,5%
İNGİLTERE	4.952	6.779	36,9%	3,4%
KIRGIZİSTAN	2.761	5.827	111,0%	2,9%
KAZAKİSTAN	3.347	5.619	67,9%	2,8%
İTALYA	3.832	4.929	28,6%	2,5%
AZERBAYCAN	3.413	4.893	43,4%	2,5%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	162.914	198.992	22,1%	100,0%

2012 YILI NİSAN AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

Nisan ayında sektörlerimizi etkileyen uluslararası olayların başında en önemli ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği'nde sağlanan çözüm ve geçici rahatlamanın ardından tekrar olumsuz bir havanın yerleşmeye başlaması ve Yunanistan'la birlikte İspanya'nın da yüksek kamu borcu sorunu tekrar gündemin merkezine yerleşmiş bulunmaktadır.

AB pazarının yanısıra komşu ülkelerimiz olan İran ve Suriye ile dış ticareti sekteye uğratabilecek gelişmelerin devam etmesi, Nisan ayında sektörel ihracat performansını belirleyen önemli bir etken oldu.

İran'la ilgili ekonomik ambargonun derinleşmesi ve bankacılık sektörüne ilişkin yaptırımlar nedeniyle ihracat alacaklarının tahsilinin zorlaşması ve ayrıca İran tarafından yapılan devalüasyon sonucunda ihracatçılarımız aleyhine kur farkı oluşması, bu ülkeye ihracatta sorunların yaşanmasına ve ihracat rakamlarının gerilemesine neden olmaktadır.

Geçtiğimiz yılın son döneminde ülkemiz ile Suriye arasında bozulan siyasi ilişkilerde Nisan ayında da devam eden gerginlik, ikili ticari ilişkileri de olumsuz etkilemeye devam etmekte ve bu ülkeye yapılan ihracatta da ciddi düşüş devam etmektedir.

Öte yandan, son dönemde Türkiye ile Irak Hükümeti arasında gerilen siyasi ilişkilerin de orta ve uzun vadede daha da kötüleşmesi durumunda ticari ilişkilere yansımından endişe edilmektedir.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, küresel piyasalarda Euro Bölgesi sorunlarına ilişkin geçici rahatlamanın da etkisiyle dolar, Nisan ayının son haftasında 1,76-1,77 TL seviyelerine kadar gerilemiştir.

İhracat sektörlerini yakından ilgilendiren euro/dolar paritesi ise Nisan ayının son haftasında 1,31 - 1,32 seviyelerinde hesaplanmaktadır.

Öte yandan, 2012 yılının ilk çeyreğinde yüksek seyreden petrol fiyatlarının, başta İran olmak üzere Ortadoğu kaynaklı risklerin artması nedeniyle Mart ayında zirve yaparken, Nisan ayının son haftası itibariyle ise AB borç krizinin tekrar alevlenmesinin de etkisiyle 104 dolar/varil seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisinin, 2011 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 büyürken, ikinci çeyrek dönemde ise büyüme oranı % 3,7 olarak açıklanmıştır. 3. çeyrek dönemde ise % 4,8 büyüyen ekonominin son çeyrek büyüme oranı ise henüz resmen açıklanmasa da %3,8-3,9 aralığında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Rus ekonomisinin 2011 yılının tamamında ise % 4,3 oranında büyüdüğü öngörülmektedir.

2011 yılında nispeten yüksek seyreden petrol fiyatları sayesinde Rusya'nın dış ticaret fazlası 2011 yılında geçen yıla göre % 30,6 artarak 198,1 milyar dolara yükselmiştir.

2011 yılı boyunca % 7 civarında seyreden işsizlik oranı, yeni yılın ilk ayında % 6,6 olarak açıklanırken, Şubat ayında ise % 6,5 olarak kaydedilmiştir.

Rusya genelinde perakende satışlar ise 2012 yılının Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,8 artarken, Şubat ayında ise % 7,7 artmıştır. Perakende satışlar Şubat ayında Ocak ayına göre ise % 0,4 azalmış bulunmaktadır.

Başta Avrupa olmak üzere gelişmiş ülkelerdeki ekonomik durgunluğun petrol fiyatlarında da düşüşe yol açması ihtimali, 2012 yılında gelirlerinin büyük bölümü petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olan Rusya ekonomisi için ciddi risk teşkil etse de, halen devam eden İran krizi ve Ortadoğu'da hala yerine oturmamayan taşlar nedeniyle petrol fiyatları yılın ilk 4 ayında yüksek seyretmektedir. Hazırgiyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2012 yılında, halen 118 doları aşan petrol fiyatlarının da etkisiyle canlılığın devam etmesi beklenirken, olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi sonucunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağımlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur.

Dünya Bankası verilerine göre 2011 yılında % 4,3 büyüyen Rus ekonomisinin 2012 yılında % 3,5 büyümesi öngörülmürken, 2013 yılında ise % 3,9 büyüme öngörülmektedir. IMF ise 2012 yılında Rusya ekonomisinin % 4 büyüyeceğini öngörmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2 büyüdüğü açıklanmıştır. Bilindiği gibi Almanya yılın 3. çeyrek döneminde % 2,7 büyüme göstermişti.

Alman ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 3 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre Alman ekonomisinin 2012 yılında % 0,6 büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da sanayi üretiminde 2011 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,3 düşüş gerçekleşirken, Ocak ayında % 1,2 artmış, Şubat ayında ise % 0,1 düşüş yaşanmıştır.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 2,5 düşüş göstermiştir. Perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılının son ayında % 1,2 artarken, 2012 yılının ilk ayında ise % 1,4 düşmüş bulunmaktadır.

Almanya'da işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre % 0,1 azalarak % 5,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 küçülmüş bulunmaktadır. İtalya yılın 3. çeyrek döneminde % 0,3 büyüme göstermişti.

İtalya ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 0,4 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre İtalya ekonomisinin 2012 yılında % 1,9 daralması beklenmektedir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,1 düşüş göstermiştir. Perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Kasım ayında % 3,3 azalırken, Aralık ayında ise % 5,4 azalmıştı.

İtalya'da işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre 0,1 puan artarak % 9,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre İtalya ekonomisinin 2012 yılında % 2,2 daralması beklenmektedir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,7 büyüdüğü açıklanmıştır. Bilindiği gibi İngiltere yılın 3. çeyrek döneminde ise % 0,4 büyüme göstermişti.

İngiltere ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 0,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre İngiltere ekonomisinin 2012 yılında % 0,8 büyümesi beklenmektedir.

Ülke ekonomisindeki düşük büyümenin arkasında yatan nedenler ise tüketicilerin harcamalarını ertelemesi ve buna bağlı olarak hizmet sektöründeki yavaşlama olarak gösterilmektedir.

Uzmanlar ülke ekonomisinin bu yılın ilk çeyreğinde % 0,3 büyüdüğünü tahmin ederken, İngiltere Merkez Bankası ise, ekonominin bu yıl büyüme ve daralma arasında zikzak çizmeye devam edeceğini öngörmektedir. Ülke ekonomisinin bu yıl resesyona girmese bile düşük oranda büyümesi beklenmektedir. İngiltere'nin mal bazında ihracatı Ocak ayında 25,7 milyar £ olarak kaydedilirken, Şubat ayında ise 24,8 milyar £ seviyesine gerilemiş, mal ithalatı ise Şubat ayında Ocak ayındaki seviyesi olan 33,6 milyar £ seviyesinde kalmıştır. Bu verilere göre İngiltere'nin mal bazında dış ticaret açığı Ocak ayına göre % 11,4 artarak 8,8 milyar £ seviyesine yükselmiştir.

İngiltere Perakende Konsorsiyumu (BRC) verilerine göre, İngiltere genelinde gıda dışı perakende satışlar Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,5 artarken, yalnız Mart ayında ise % 3,6 artmıştır.

İngiltere sanayi üretiminde 2011 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,3 düşüş gerçekleşirken, Ocak ayında % 4,8, Şubat ayında ise % 3,1 düşüş göstermiştir.

İngiltere'de işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre değişmeyerek % 8,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Halen 2,7 milyon olan işsiz sayısının yılsonunda 2,9 milyona çıkmasından endişe edilmektedir. İşsiz nüfusun 1 milyonunun 16-24 yaş arası gençlerden oluştuğu belirtilmektedir.

ABD

ABD'de açıklanan son veriler ülke ekonomisinin ilk çeyrek dönemde genelde olumlu bir seyir izlediğini ortaya koyarken, uzmanlar ülke ekonomisinin son finansal krizin etkisinden hala tam olarak kurtulamadığını da hatırlatmaktadır. Finansal krizin en kötü günlerinin üzerinden 3 yıldan fazla geçmesine rağmen özellikle mali piyasalar krizin etkilerinden tam olarak sıyrılamamışken, ekonomide son dönemde yaşanan olumlu gelişmelerin temelinde iç tüketim artışının olduğu belirtilmektedir. Geçen yılın son döneminden beri istihdamda yaşanan olumlu seyir tüketime de olumlu yansımakta ve perakende satışları da artırmaktadır.

Bu çerçevede ABD ekonomisi, 2011 yılı 3. çeyrek döneminde % 1,8 büyürken, son çeyrek dönemde ise % 3 büyüme kaydetmiştir. Bu verilere göre ABD ekonomisi 2011 yılının tamamında ise % 1,7 büyümüş bulunmaktadır. Güncel IMF tahminlerine göre ABD ekonomisinin 2012 yılında ise % 2,1 büyümesi beklenmektedir.

ABD Merkez Bankası verilerine göre, ülke ekonomisi bu yılın Şubat-Mart döneminde adım adım büyürken, istihdam bir çok bölgede artmakta ya da istikrarlı bir seyir izlemektedir. Birçok eyalette hanehalkı tüketimlerinin arttığı kaydedilirken, bunun da perakende satışları olumlu etkilediği belirtilmektedir.

Bu çerçevede, ülke genelinde gıda dışı perakende satışlar 2012 yılının ilk 2 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 8 yükselirken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise geçen yıla göre % 8,5 artmış bulunmaktadır.

2012 yılı Ocak-Şubat verilerine göre ABD toplam mal ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 8,3 artarak 256,5 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise % 7,8 artışla 385,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dışı ticaret açığı bu dönemde 8 milyar dolar ile % 6,6 artarak 128,7 milyar dolara yükselmiştir.

Öte yandan, son 3 yıldır % 9 ve üzerinde seyreden işsizlik oranı, 2012 yılının ilk ayında % 8,3'e gerilerken, Şubat ayında değişmeyerek % 8,3'te kalmış, Mart ayında ise son 3 yılın en düşük düzeyi olan % 8,2'ye gerilemiş bulunmaktadır.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın, 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,4 büyüdüğü kaydedilmiştir. Bilindiği gibi Fransa yılın 3. çeyrek döneminde % 1,5 büyüme göstermişti.

Fransa ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 1,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre Fransa ekonomisinin 2012 yılında % 0,5 büyümesi beklenmektedir.

Ekonominin önemli göstergelerinden sanayi üretiminde 2011 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,1 düşüş gerçekleşirken, Ocak ayında % 2,6, Şubat ayında ise % 1,3 düşüş göstermiştir.

Ülke çapında perakende satışlar Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,8 artış göstermiştir. Perakende satışlar geçen yılın Aralık ayında % 0,5 artarken, Ocak ayında ise % 0,6 artmıştır.

Fransa'da işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre değişmeyerek % 10 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik oranı nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'si 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 büyürken, 4. çeyrek dönemde de % 0,3 büyümüş bulunmaktadır.

İspanya ekonomisinin 2011 yılı genelinde % 0,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre İspanya ekonomisinin 2012 yılında % 1,8 daralması beklenmektedir.

İspanya'da sanayi üretiminde 2011 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,5 düşüş gerçekleşirken, Ocak ayında % 4,3, Şubat ayında ise % 5,1 düşüş göstermiştir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,2 düşüş göstermiştir. Perakende satışlar Aralık ayında % 5,6 düşerken, Ocak ayında da % 5,6 azalmıştı.

AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip İspanya'da işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre 0,3 puan artarak % 23,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden Irak ekonomisinin 2011 yılında % 7-8 aralığında büyüdüğü kaydedilirken, IMF, Irak ekonomisinin 2012 yılında ise % 12 civarında büyüyeceğini öngörmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta, başta güvenlik ve yüksek işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur ve ülke nüfusunun % 25'inden fazlası yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Başta kanalizasyon, temiz su temini ve elektrik gibi altyapı sorunları da çözüm beklemeye devam etmektedir.

Bunlara rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen 82 milyar dolar GSYH'ye sahip olan ekonominin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır.

Kazakistan

Birçok ihracat sektörü açısından potansiyel vadeden pazarlar arasında yeralan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı bir hammadde ekonomisi olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. Petrol fiyatlarının 2011 yılında nispeten yüksek seyretmesi sonucunda Kazakistan'da kişi başına düşen gelir resmi verilere göre 11 bin dolar düzeyine yükselmiştir.

Güncel verilere göre Kazak ekonomisi 2011 yılında % 7'nin üzerinde bir oranda büyürken, 2012 yılı büyüme tahmini ise % 5,5 - 6 düzeyindedir. Hükümet, halen 11,300 dolar seviyesinde olan kişi başına düşen milli gelirin 2012 yılsonunda 12 bin dolar seviyesini aşmasını hedeflemektedir.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'si yaklaşık 600 milyar dolar olarak hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 24 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Öte yandan, yüksek refah düzeyine rağmen genç nüfus arasında işsizlik oranının yüksek olduğu kaydedilmektedir.

Bütçe gelirlerinin % 75'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2011 yılında % 6,5 büyüdüğü öngörüldürken, 2012 yılında ise % 3,5-3,6 oranında büyüme beklenmektedir.

İran

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan ve bölge ülkelerine yapılan ihracatlarda da önemli transit geçiş noktası olan İran, son dönemde sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. BM yaptırımlarının yanı sıra ABD tarafından ek yaptırımlara maruz kalan ülke ekonomisi, büyük oranda petrol ihracatına bağımlıdır. 2011 Mart–2012 Mart mali yılında petrol ve doğalgaz ihracatı 103 milyar dolar olarak kaydedilerek toplam ihracatın % 78'ini oluşturmasına rağmen, son yaptırımlarla bu rakamın 2012 yılında düşmesi beklenmektedir.

Son dönemde sıkılaştırılan uluslararası yaptırımların yanısıra son olarak AB'nin son yaptırımlarına tepki olarak İran 1 Temmuz itibariyle kendisinden petrol almayacağını açıklayan Hollanda, İspanya, İtalya, Fransa, Yunanistan ve Portekiz'in ardından son olarak Almanya'ya da petrol ihracatını durdurmuş bulunmaktadır.

Bu çerçevede, ABD'nin öncülük ettiği ek mali yaptırımlara AB'nin de destek vermesinin de etkisiyle Türk bankacılık sistemi de İran bankaları ile çalışmama noktasında baskı altında olup, İran ile ticaret yapan Türk firmalarının ödemelerini tahsil etme seçenekleri sınırlanmış bulunmaktadır. Bilindiği gibi İran üzerindeki BM yaptırımları daha çok İran'ın nükleer silah geliştirme kapasitesini ve uranyum zenginleştirme faaliyetlerini engellemek amacıyla uluslararası yaptırımları içerirken, ABD öncülüğündeki yaptırımlar ise İran ile neredeyse bütün ticari ve ekonomik ilişkileri (insani konular dışında) yasaklamaktadır. AB'nin son aldığı yaptırım kararları da İran'dan petrol ve petrol ürünleri ithalatını yasaklarken, İran Merkez Bankası'nın AB'deki varlıklarını dondurmakta ve AB firmalarının İran'da petro-kimya sektöründe yatırım yapmalarını ve İran'a petro-kimya sektörü ile ilgili araç-gereç, makine ve teknoloji ihracatını engellemektedir.

Öte yandan, İran'ın ulusal para birimi Riyal'in, Ocak ayında Dolar ve Euro karşısında aşırı değer kaybetmesi sonucunda alıcıların indirim talep etmeleri de ihracat sektörlerimiz için ayrı bir olumsuz gelişme olarak önümüzde durmaktadır.

Öte yandan, İran ekonomisi 2011 yılında % 2,5 büyüme gösterirken, uluslararası finans kuruluşları, ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle ülke ekonomisinin 2012 yılı büyümesinin olumsuz etkileneceğini belirtmektedirler. İran ekonomisinin 2012 yılında % 2,5-3,0 düzeyinde büyümesi öngörülmüşken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Diğer yandan ABD, İran ile altı büyük devlet arasında yeniden başlayan nükleer görüşmelerde önümüzdeki dönemde ilerleme olmazsa bu ülkeye karşı yeni yaptırımların devreye sokulacağı konusunda uyarıda bulunarak bir açıdan İran ekonomisindeki sıkıntıların da devam edeceğinin işaretini vermiştir.

Suriye

Başta tekstil ve hammaddeleri olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli bir pazarı olan Ortadoğu grubundaki Suriye tarafından Serbest Ticaret Anlaşması'nın askıya alınması ve Türkiye'den yapılan ihracatlarda % 30 oranında ek gümrük vergisi uygulanması sonucunda genel ihracatın yanı sıra tekstil ve hammaddeleri ihracatı ve diğer sektörel ihracatlarda da sert düşüş yaşanmaktadır.

Uluslar arası yaptırımlar nedeniyle Suriye ekonomisinin bu yıl % 15 küçülmesi beklenirken, ülkede gıda ve akaryakıt temininde sıkıntılar yaşanmaktadır.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2011 NİSAN 1000 \$	2012 NİSAN 1000 \$	DEĞİŞİM %	2011 OCAK-NİSAN 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2012 OCAK-NİSAN 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	18.591	22.437	20,7	75.330	18,1	99.408	21,2	32,0
2 İTALYA	14.668	15.360	4,7	40.101	9,6	43.795	9,3	9,2
3 ALMANYA	8.999	7.442	-17,3	34.452	8,3	33.298	7,1	-3,4
4 İRAK	6.659	7.319	9,9	19.433	4,7	25.642	5,5	31,9
5 İNGİLTERE	5.286	5.779	9,3	18.962	4,6	22.485	4,8	18,6
6 UKRAYNA	1.425	4.484	214,6	17.498	4,2	19.048	4,1	8,9
7 FRANSA	5.000	3.057	-38,9	24.165	5,8	17.853	3,8	-26,1
8 SUUDİ ARABİSTAN	2.172	5.145	136,8	8.019	1,9	15.260	3,3	90,3
9 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.456	3.922	13,5	11.578	2,8	12.813	2,7	10,7
10 HONG KONG	5.143	4.085	-20,6	11.707	2,8	12.717	2,7	8,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	71.400	79.030	10,7	261.245	62,7	302.318	64,5	15,7
11 KAZAKİSTAN	3.051	3.271	7,2	21.968	5,3	9.038	1,9	-58,9
12 İSPANYA	2.775	1.531	-44,8	9.944	2,4	8.616	1,8	-13,4
13 BULGARİSTAN	2.094	1.463	-30,1	7.456	1,8	8.129	1,7	9,0
14 ABD	1.530	2.011	31,5	6.231	1,5	7.750	1,7	24,4
15 HOLLANDA	803	835	4,1	7.327	1,8	7.536	1,6	2,8
16 AZERBAYCAN	1.356	2.150	58,6	3.651	0,9	6.318	1,3	73,1
17 KIRGIZİSTAN	686	1.870	172,5	2.811	0,7	6.224	1,3	121,4
18 ROMANYA	1.953	1.482	-24,1	6.789	1,6	5.618	1,2	-17,3
19 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	721	1.152	59,7	2.599	0,6	4.789	1,0	84,3
20 AVUSTURYA	862	603	-30,0	3.856	0,9	4.557	1,0	18,2
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	87.231	95.399	9,4	333.876	80,2	370.892	79,1	11,1
21 DANIMARKA	789	722	-8,5	5.368	1,3	4.478	1,0	-16,6
22 TÜRKMENİSTAN	1.316	1.418	7,7	2.797	0,7	4.182	0,9	49,5
23 YUNANİSTAN	1.352	793	-41,3	4.486	1,1	3.988	0,9	-11,1
24 BELÇİKA	1.702	1.149	-32,5	5.613	1,3	3.947	0,8	-29,7
25 İSVİÇRE	1.336	942	-29,5	3.480	0,8	3.538	0,8	1,7
26 LİBYA	51	1.012	100,0	393	0,1	3.531	0,8	799,4
27 CEZAYİR	166	1.338	704,6	625	0,2	3.292	0,7	426,4
28 ÖZBEKİSTAN	515	1.008	95,7	1.116	0,3	3.178	0,7	184,7
29 POLONYA	1.064	865	-18,7	2.640	0,6	3.097	0,7	17,3
30 İNGİLİZ VİRJİN ADALARI	3	2.016	61.916,1	15	0,0	3.061	0,7	19.699,4
31 İSRAİL	743	924	24,3	2.978	0,7	3.022	0,6	1,5
32 KKTC	1.186	923	-22,1	3.304	0,8	2.751	0,6	-16,7
33 GÜRCİSTAN	459	1.240	169,9	1.650	0,4	2.620	0,6	58,8
34 MİSİR	1.765	847	-52,0	2.550	0,6	2.573	0,5	0,9
35 BEYAZ RUSYA	226	132	-41,6	2.550	0,6	2.463	0,5	-3,4
36 TACİKİSTAN	402	1.037	157,7	1.041	0,3	2.378	0,5	128,5
37 TUNUS	652	695	6,5	1.289	0,3	2.304	0,5	78,8
38 SİRBİSTAN	280	281	0,3	1.605	0,4	2.001	0,4	24,7
39 MOLDAVYA	246	348	41,3	479	0,1	1.852	0,4	286,3
40 MAKEDONYA	332	611	100,0	1.141	0,3	1.776	0,4	55,7
41 TATARİSTAN	74	95	28,3	1.156	0,3	1.751	0,4	51,5
42 GÜNEY KORE	503	362	-28,1	2.364	0,6	1.691	0,4	-28,5
43 İRAN	180	302	67,5	993	0,2	1.639	0,3	65,0
44 İSVEÇ	86	57	-33,8	900	0,2	1.559	0,3	73,2
45 ÇEK CUMHURİYETİ	181	336	85,9	1.203	0,3	1.487	0,3	23,6
46 LÜBNAN	199	336	68,7	1.146	0,3	1.338	0,3	16,8
47 KANADA	492	189	-61,6	1.267	0,3	1.328	0,3	4,8
48 FAS	352	788	123,7	1.055	0,3	1.275	0,3	20,9
49 LİTVANYA	98	114	16,4	1.021	0,2	1.212	0,3	18,7
50 BOSNA-HERSEK	437	384	-12,1	959	0,2	1.207	0,3	25,9
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	104.421	116.662	11,7	391.062	93,9	445.411	95,0	13,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	8.673	6.843	-21,1	25.314	6,1	23.662	5,0	-6,5
AB (27) TOPLAMI	50.177	43.124	-14,1	180.977	43,5	177.237	37,8	-2,1
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	113.094	123.505	9,2	416.376	100,0	469.073	100,0	12,7